

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654 z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. — zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność leczniczą może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. Nr 174, poz. 1039);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857 z późniejszymi zmianami);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons.

2. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and the Internal Security Agency.

3. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112, item 654 with later amendments), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 — health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) the Law on the Nursing and Midwifery Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 136, item 857 with later amendments);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027 with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services.

Nr 164, poz. 1027 z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r., poz. 651 i 742);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. Nr 191, poz. 1410 z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz.U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2008 r. prawo farmaceutyczne (Dz.U. Nr 4, poz. 271 z późniejszymi zmianami).

4. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położnego.

5. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentystów (Dz.U. Nr 213, poz. 1779 z późniejszymi zmianami).

6. **Porady** udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

7. Dane o **szpitalach** obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

8. Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

9. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie

es, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012, item 651 and 742);
- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (Journal of Laws No. 191, item 1410 with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);
- 7) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2008 (Journal of Laws No. 4, item 271 with later amendments).

4. Data regarding **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

5. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779 with later amendments).

6. **Consultations** provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

7. Data on **hospitals** comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

8. Data regarding **beds** in in-patient health care units concern permanent beds in-patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

9. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.

obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 594). Do oddziałów chirurgicznych zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiocirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do oddziałów chorób wewnętrznych — oddziały kardiologiczne; do oddziałów zakaźnych — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do oddziałów gruźlicy i chorób płuc — oddziały pulmonologiczne; do oddziałów psychiatrycznych — oddziały leczenia uzależnień.

Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz.U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

15. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. Nr 45, poz. 235) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie ustawy z dnia

In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012, item 594). In surgical wards there following are included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in internal wards — cardiology wards; in communicable diseases wards — observation com municable diseases wards; in tubercular and pulm onary wards — pulmonology wards; in psychiatric wards — addiction recovery wards.

Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitaliz ation, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

12. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, adm ission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

13. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

14. Data regarding disease incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

15. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws No. 45, item 235) care can be organized in the form of a nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries were established based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991.

16. Data concerning family support and foster

30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późniejszymi zmianami).

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

18. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona,
 - b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczynego rodzeństwa),
 - c) zawodowa — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczynego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowa specjalistyczna — umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z

care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (Journal of Laws No. 149, item 887 with later amendments).

17. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialist centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,
- 4) in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

- 1) foster family:
 - a) related,
 - b) non-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - c) professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 33, item 178 with later amendments), underage minors with

dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178 z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,

- zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami),

- zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wielodzietna (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) rodzinny dom dziecka — w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) specjalistycznego-terapeutycznego — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowaw-

children,

- *professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493 with later amendments),*

- *professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of Law, i.e. until 31 XII 2014);*

2) *foster home — placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).*

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) *care and education centre, shall be run as:*

- a) *an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,*
- b) *a family — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,*
- c) *a socialization — provides a child with full-time care and education, and fulfill its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,*
- d) *a specialist therapy — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well*

czych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

as proper rehabilitation for disabled children;

2) *regional care and therapy centre — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring special care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;*

3) *pre-adoptive intervention centre — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.*

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

21. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (166). **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2012 R.**^a
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL IN 2012^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Lekarze	4475	Doctors
w tym kobiety	2338	of which women
Lekarze dentyści	684	Dentists
w tym kobiety	522	of which women
Farmaceuci	1260	Pharmacists
w tym kobiety	1004	of which women
Pielęgniarki	10907 ^b	Nurses
Położne	1281 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	1388 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	573	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 235; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b-d} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 1349, ^c – położnictwa – 66, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 526. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a Since See general notes, item 4 on page 235; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1349, ^c – of midwifery – 66, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 526. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (167). **LEKARZE SPECJALIŚCI W 2012 R.**^a
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS IN 2012^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	3200	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:		of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	173	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	464	Surgery ^b
Chorób płuc	61	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	402	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	62	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	99	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	317	General practitioners
Neurologii ^{cd}	129	Neurology ^{cd}
Okulistyki	116	Ophthalmology
Onkologii ^e	20	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	71	Otolaryngology ^{cf}
Pediatrici	218	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	212	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	129	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	132	Radiology and diagnostic imaging ^g

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 235 oraz notka a do tabl. 1 na str. 240. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-g} Także: ^d – neuropatologii, ^e – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^f – otorynolaryngologii, ^g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 5 on page 235 and footnote a to the table 1 on page 240. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d-g} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^f – otorynolaryngology, ^g – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (167). **LEKARZE SPECJALIŚCI W 2012 R. ^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS IN 2012 ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
LEKARZE SPECJALIŚCI w % ogółu lekarzy	71,5	SPECIALISTS in % of total doctors
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	175	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:		of which dentists with specialization
Chirurgii stomatologicznej	22	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	9	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	39	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	11	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	35	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	13	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	44	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów)	25,6	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 235 oraz notka ^a do tabl. 1 na str. 240.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
^a See general notes, item 5 on page 235 and footnote ^a to the table 1 on page 240.
S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (168). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2012 R. ^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE IN 2012 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	755	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	549	urban areas
wieś	206	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	380	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	306	urban areas
wieś	74	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	16668,8	Consultations provided ^c in thous.
miasta	13975,3	urban areas
wieś	2693,5	rural areas
lekarskie	15085,0	doctors
w tym specjalistyczne	5676,8	of which specialized
stomatologiczne	1583,8	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 234. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).
^a See general notes, item 2 on page 234. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (169). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2012 R.^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES — as of 31 XII</i>		
Szpitala ogólne ^b	42	<i>General hospitals^b</i>
Szpitala psychiatryczne	2	<i>Psychiatric hospital</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	1	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	—	<i>Addiction recovery centres</i>
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	<i>Regional centres of forensic psychiatry</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	20	<i>Chronic medical care homes^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	11	<i>Nursing homes^c</i>
Hospicja	3	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:		<i>Health resort treatment</i>
sanatoria	21	<i>sanatoria</i>
szpitale	9	<i>hospitals</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII</i>		
Szpitala ogólne ^d	9507	<i>General hospitals^d</i>
Szpitala psychiatryczne	637	<i>Psychiatric hospital</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	128	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	—	<i>Addiction recovery centres</i>
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	<i>Regional centres of forensic psychiatry</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	994	<i>Chronic medical care homes^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	467	<i>Nursing homes^c</i>
Hospicja	59	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:		<i>Health resort treatment</i>
sanatoria	3691	<i>sanatoria</i>
szpitale	2435	<i>hospitals</i>
LECZENIE <i>IN-PATIENTS</i>		
Szpitala ogólne ^e	379714	<i>General hospitals^e</i>
Szpitala psychiatryczne	7559	<i>Psychiatric hospital</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	845	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	—	<i>Addiction recovery centres</i>
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	<i>Regional centres of forensic psychiatry</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1902	<i>Chronic medical care homes^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	1341	<i>Nursing homes^c</i>
Hospicja	995	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze ^f :		<i>Health resort treatment patients^f</i>
w sanatoriach	63799	<i>in sanatoria</i>
w szpitalach	40586	<i>in hospitals</i>

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 234. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 235. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Ponadto 8013 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych — dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Excluding See general notes, item 2 on page 234. ^b See general notes, item 7 on page 235. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers. ^f Moreover 8013 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals — data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities — data of the Ministry of Health; in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (170). **SZPITALE OGÓLNE W 2012 R.**^a
GENERAL HOSPITALS IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
Szpitały ogólne (stan w dniu 31 XII)	42	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	9507	<i>Beds (as of 31 XII)</i>
na 10 tys. ludności	45,3	<i>per 10 thous. population</i>
w tym na oddziałach:		<i>of which in specified wards:</i>
Chorób wewnętrznych	1611	<i>Internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^b	509	<i>of which cardiological^b</i>
Chirurgicznych	2178	<i>Surgical</i>
Pediatrycznych	742	<i>Paediatric</i>
Ginekologiczno-położniczych	1 049	<i>Gynaecological-obstetric</i>
Onkologicznych	203	<i>Oncological</i>
Intensywnej terapii	196	<i>Intensive therapy</i>
Zakaźnych	260	<i>Communicable</i>
Gruźlicy i chorób płuc	497	<i>Tubercular and pulmonary</i>
Dermatologicznych	85	<i>Dermatological</i>
Neurologicznych	391	<i>Neurological</i>
Psychiatrycznych	312	<i>Psychiatric</i>
Leczeni w tys.	406,9	<i>In-patients in thous.</i>
w tym na oddziałach:		<i>of which in specified wards:</i>
chorób wewnętrznych	81,5	<i>internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^b	31,0	<i>of which cardiological^b</i>
chirurgicznych	100,2	<i>surgical</i>
pediatrycznych	30,9	<i>paediatric</i>
ginekologiczno-położniczych	52,4	<i>gynaecological-obstetric</i>
onkologicznych	13,4	<i>oncological</i>
intensywnej terapii	5,6	<i>intensive therapy</i>
zakaźnych	11,2	<i>communicable</i>
gruźlicy i chorób płuc	17,3	<i>tubercular and pulmonary</i>
dermatologicznych	2,7	<i>dermatological</i>
neurologicznych	17,1	<i>neurological</i>
psychiatrycznych	3,6	<i>psychiatric</i>
Wypisani w tys.	366,0	<i>Discharges in thous.</i>
Zmarli w tys.	8,9	<i>Deaths in thous.</i>
Leczeni ^c na: 10 tys. ludności	1810	<i>In-patients^c per: 10 thous. population</i>
1 łóżko ^d	40,6	<i>bed^c</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,4	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	229	<i>Average bed use in days</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 235 oraz ust. 9 na str. 236 ^b Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 7 on page 235 and item 9 on page 236. ^b Including intensive cardiological care wards. Including. ^c Excluding inter-ward patient transfers. ^d Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (171). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego ..	39	88	87	89	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	53	53	55	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	35	34	34	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	13	12	11	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	11	11	10	9	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d					<i>Calls to the occurrence places^d</i>
w tysiącach	186,7	170,0	170,9	172,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	90,3	81,0	81,5	82,1	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d					<i>Person who received health care benefits in the place of occurrence^d</i>
w tysiącach	188,2	172,5	172,4	175,2	<i>in thousands</i>
w tym:					<i>of which:</i>
dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat	18,9	12,8	12,0	11,9	<i>children and youth at the age of 0–18</i>
w wieku 65 lat i więcej	.	72,2	65,7	63,6	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	91,0	82,2	82,2	83,5	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 236. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym.

^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 12 on page 236. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (172). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Apteki	541	527	584	583	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	537	525	582	581	<i>of which private</i>
w tym na wsi	81	85	88	85	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	76	76	80	78	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	75	75	79	78	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	3352	3480	3160	3172	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	5100	5171	4977	5118	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	3823	3982	3593	3596	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	9823	9734	9444	9815	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	968	999	1158	1159	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 236.

^a See See general notes, item 13 on page 236.

TABL. 8 (173). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	5	5	5	5	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	31,4	36,6	37,5	36,1	Blood donors in thous.
w tym honorowi	31,3	36,6	37,5	36,1	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	54,7 ^c	65,7	67,8	65,7	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	59,8 ^e	73,3	75,2	72,8	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej, równej 450 ml. ^d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^e Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: do Dane Narodowego Centrum Krwi.
^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c Blood taken in units of whole blood, equals 450 ml. ^d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^e Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: Data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (174). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	424	386	377	399	20,5	18,4	18,0	19,0	Tuberculosis
Tęžec	—	—	—	1	x	x	x	0,05	Tetanus
Krztusiec	172	43	145	260	8,3	2,0	6,9	12,4	Whooping cough
Odra	—	—	3	1	x	x	0,14	0,05	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	2	5	4	4	0,10	0,24	0,19	0,19	type A
typ B	126	113	89	105	6,1	5,4	4,2	5,0	type B
typ C	221	190	177	193	10,7	9,1	8,4	9,2	type C
Różyczka	731	208	257	323	35,4	9,9	12,2	15,4	Rubella
AIDS ^a	7	5	5	1	0,34	0,24	0,24	0,05	AIDS ^a
Salmonellozy	1389	622	549	562	67,2	29,6	26,2	26,8	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	1	11	—	—	0,05	0,52	x	x	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	141	22	48	26	6,8	1,0	2,3	1,2	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1214	1306	1949	2057	302,0	274,3	435,6	483,5	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	695	920	1156	1608	33,6	43,8	55,1	76,7	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ...	65	57	53	39	3,1	2,7	2,5	1,9	Bacterial meningitis and/or encephalitis

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.
Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.
Source: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 9 (174). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	88	52	75	55	4,3	2,5	3,6	2,6	<i>Viral meningitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	7	10	7	10	0,34	0,48	0,33	0,48	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne)	7687	174	162	201	371,8	8,3	7,7	9,6	<i>Mumps</i>
Włośnica	7	—	—	—	0,34	x	x	x	<i>Trichinellosis</i>
Grypa ^c	28182	15647	24057	19847	1363,0	745,5	1146,6	946,1	<i>Influenza^c</i>
Choroby weneryczne	50	83	62	106	2,4	4,0	3,0	5,1	<i>Venereal diseases</i>
Szczepieni przeciw wście- kliznie	359	398	373	483	17,4	19,0	17,8	23,0	<i>Rabies vaccinations</i>

a Łącznie z podejrzeniami zachorowań.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.
a Including influenza-like illness.
S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (175). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Żłobki	17	17	19	24	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	17	17	17	19	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe w przedszkolach	6	5	5	5	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	x	x	5	8	<i>Children's clubs</i>
w tym publiczne	x	x	—	—	<i>of which public</i>
Miejsca w tys.					<i>Places in thous.</i>
w żłobkach	1,1	1,3	1,5	1,9	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	0,1	0,1	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.					<i>Children staying (during the year) in thous.</i>
w żłobkach	2,1	2,4	2,7	3,2	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	0,0	0,1	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	31,7	31,6	42,1	56,6	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	14,1	19,2	23,1	30,3	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	80,0	107,8	96,9	95,6	<i>per 100 places</i>

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.
U w a g a. Obok żłobków i klubów dziecięcych w 2012 r. (stan w dniu 31 XII) działały także 2 placówki prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, nie wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, w których było 32 miejsca i przebywało w ciągu roku 51 dzieci.
a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.
N o t e. Besides nurseries and children's clubs in 2012 (as of 31 XII) there were 2 institutions which provide private childcare services for children younger than 3 years, do not register of nurseries and children's clubs, where there were 32 places and 51 children were staying during the year.

TABL. 11 (176). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
OGÓŁEM	282	251	239	250	13,2	11,6	15,7	10,0	TOTAL
Opiekuńcze	232	198	183	181	11,0	8,2	12,2	7,1	General care
Specjalistyczne	50	53	56	51	2,2	3,5	3,5	1,9	Specialized
Praca podwórkowa	—	—	—	—	—	—	—	—	Street work
W połączonych formach	—	—	—	18	—	—	—	1.0	In a combination of the forms

TABL. 12 (177). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2211	2118	2095	2258	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	1922	1786	1760	1493	<i>Related to the child</i>
dzieci ^b	2408	2262	2224	1889	<i>children^b</i>
Niezawodowe	261	256	254	676	<i>Non-professional foster families</i>
dzieci ^b	359	349	326	899	<i>children^b</i>
Zawodowe ^c	28	76	81	89	<i>Professional foster families^c</i>
dzieci ^b	93	277	317	298	<i>children^b</i>
Rodzinne domy dziecka	–	–	–	9	Foster homes
dzieci ^d	–	–	–	62	<i>children^d</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a As Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (178). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze ^b volunteers ^b			
	stan w dniu 31 XII centres (as of 31 XII)											
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	41	46	47	46	1266	1281	1279	1242 ^b	229	138	116	119
Care and education centres												
interwencyjne	2	–	–	–	88	–	–	–	25	–	–	–
intervention												
rodzinne	14	16	15	14	96	119	108	101	3	–	–	2
family												

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 238. ^b W tym 114 wychowanków w wieku 0–3 lata i 95 w wieku 4–6 lat oraz 27 sierot i 132 niepełnosprawnych.

^a See general notes, item 19 on page 238. ^b Of which 114 residents at age 0–3 and 95 at age 4–6, 27 orphans and 132 disabled.

TABL. 13 (178). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a (dok.)***INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze ^b volunteers ^b			
	stan w dniu 31 XII				centres (as of 31 XII)							
Placówki opiekuńczo-wychowawcze (dok.) <i>Care and education centres (cont.)</i>												
socjalizacyjne	23	21	23	26	970	673	683	789	171	57	67	61
łączące zadania placówek ^c	2	9	9	6	112	489	488	352	30	81	49	56
<i>combining tasks of the centres^c</i>												

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 238. ^b W tym 114 wychowanków w wieku 0–3 lata i 95 w wieku 4–6 lat oraz 27 sierot i 132 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 238. ^b Of which 114 residents at age 0–3 and 95 at age 4–6, 27 orphans and 132 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 (179). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

*STATIONARY SOCIAL WELFARE^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	73	70	73	71	<i>Homes and facilities (excluding branches)</i>
Miejsca ^b :					<i>Places^b:</i>
ogółem	5621	5133	5161	5080	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	27,2	24,5	24,6	24,2	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy ^b :					<i>Residents^b:</i>
ogółem	5375	4945	4970	4996	<i>total</i>
w tym kobiety	2384	2133	2024	2106	<i>of which women</i>
w tym do 18 lat	373	204	214	183	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	1883	1566	1524	1535	<i>of which placed within during the year</i>
na 10 tys. ludności	26,0	23,6	23,7	23,8	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie	201	303	302	358	<i>Persons awaiting a place</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 15 (180). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	73	70	73	71	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
osoby w podeszłym wieku	10	10	11	11	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	14	14	13	13	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	10	11	12	11	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	3	4	4	4	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	10	11	11	12	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	1	1	1	1	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	5	3	5	4	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	20	17	15	15	homeless
inne osoby	–	2	4	3	other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	5375	4945	4970	4996	Residents in homes and facilities^c
dla:	719	713	733	735	for:
osób w podeszłym wieku	719	713	733	735	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych	1147	986	996	1003	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawnych intelektualnie	1027	869	860	816	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	176	213	219	219	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych	1032	1023	1019	1074	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	81	80	80	81	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	22	49	34	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	1128	1030	939	1013	homeless
innych osób	–	9	75	21	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.
^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. ^c Including branches.

TABL. 16 (181). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający <i>Beneficiaries</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	<i>SPECIFICATION</i>
OGÓŁEM	2005	200799	203799,6	TOTAL
	2010	157492	243307,2	
	2011	152307	244754,5	
	2012	149843	233658,0	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 239. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
Źródło: dane Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.
^a See general notes, item 21 on page 239. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.
Source: data of Kujawsko-Pomorskie Voivodship Office.

TABL. 16 (181). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a (dok.)
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
Pomoc pieniężna	146473	177038,0	Material assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały	11736	41802,5	Permanent benefit
Zasilek okresowy	49141	81052,0	Temporary benefit
Zasilek celowy	85380	53488,9	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	152	513,6	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	66681	56620,0	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	1522	2419,2	Shelter
Posiłek	58964	28908,3	Meals
Ubranie	478	84,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	229	538,6	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5222	24563,1	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	30	79,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 239. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 21 on page 239. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Kujawsko-Pomorskie Voivodship Office.